



CETATEA SOROCA

LUCRARE EFECTUATĂ DE RUSU MAXIM

I P Gim.Schineni

INFORMAȚII



- Cetatea Soroca este o cetate moldovenească din secolul al XV-lea, clădită din lemn de Ștefan cel Mare, în fața vadului peste Nistru, și reconstruită în piatră sub Petru Rareș, la mijlocul secolului al XVI-lea.

ATESTĂRI DOCUMENTARE 1



- Izvoarele istorice menționează ridicarea unor cetăți pe Nistru la vaduri, din lemn sau din piatră, în scaunul cărora se așază pârcălabi (vechi cuvânt românesc provenind din germana „burgmeister”) și mari căpitani : Hotin, Soroca, Orhei, Tighina și Cetatea Albă. Se presupune că la Soroca, pe locul unei vechi escale menționată de sursele genoveze, Alciona („albastră” în grecește) sau Polihromia („colorată” în grecește – numele sunt bizantine) a fost înălțată întâi o cetate din lemn și pământ, o palancă sau poate o posadă în primul sfert al secolului XV, dar cu o primă mențiune documentară sub numele de Soroca doar la 12 iulie 1499 odată cu primul său pârcălab Coste.
- La 12 iulie 1499, la Curtea Domnească de la Hârlău, în sala jilțului domnesc, boierii din Sfatul lui Vodă adevăresc biruința lui Ștefan cel Mare, pacea cu regele polon Ioan Albert. Printre boierii Țării Moldovei se aflau Toader și Negrilă, starostii Hotinului, Ieremia și Dragoș, pârcalabii Neamțului, Luca Arbore, portarul de la Suceava, Ivancu și Alexe, pârcălabii din Orhei și Coste, pârcălabul Sorocăi.
- La 14 septembrie 1499, Ștefan cel Mare încheie un tratat de ajutor reciproc cu marele duce al Liteniei, Alexandru, unde, ca și în documentul precedent, este menționat „pan Coste, staroste de Soroca”.

ATESTĂRI DOCUMENTARE 2



- Datorită canionului geologic pe care l-a săpat, Nistrul prezintă până în dreptul Tighinei maluri relativ abrupte iar vadurile de trecere sunt destul de puține, acestea fiind și singurele porți de intrare a cetelor de tătari venite să jefuiască așezările moldovene. Dacă vadurile de la Hotin și Tighina erau apărate de garnizoanele cetăților cu același nume, în schimb cel de la Soroca nu avea, până la domnia lui Ștefan cel Mare, o protecție din piatră, ci doar fortificații de lemn cu valuri de pământ, care aveau să existe și pe vremea lui Bogdan cel Orb.
- În timpul domniei lui Petru Rareș, pe resturile vechii cetăți se construiește o cetate nouă, din piatră, de 15-20 m. care se păstrează și astăzi într-o stare excepțională. Cetatea Sorocăi este unică printre cetățile medievale moldovenești prin sistemul arhitectonic de construcție. Planul său circular are un diametru de 37,5 m., patru turnuri circulare și un turn de acces de plan rectangular.
- După ridicarea puternicei fortificații, orașul Soroca începe să crească în importanță având o funcție administrativă și comercială prin punctul vamal instalat aici. Totodată prin fortificarea nucleului urban de la Soroca, se încerca crearea unui nou centru de greutate a rețelei urbane moldovenești și în special a comerțului de tranzit, după pierderea în 1484 a cetăților din sudul Moldovei.

PUNCT STRATEGIC



- Cetatea și ținutul Soroca, a cărei personalitate istorică și geografică apare deja definitiv fixată la sfârșitul secolului XV, ar rezulta din necesitatea organizării:
- unei frontiere politice în cursul de mijloc al fluviului Nistru pe porțiunea Naslavcea – Vadu Rașcului;
- unei circulații comerciale aflate sub protecția Cetății Soroca;
- unei vieți economice a ținutului Soroca din a cărei activitate economică își avea existența populația ținutului.
- La 1 iunie 1512, domnitorul Bogdan al III-lea adresează regelui polonez o scrisoare, în care roagă să i se transmită în posesie niște mori pe Nistru, așezate față în față cu „castrum nostrum Sorocianum... contra paganos tutelam habet” – castelul nostru de Soroca, care ne apară de păgâni, document care confirmă existența, cât și rostul Cetății Soroca.

RESTAURARE



- Între 2013 și 2015 a avut loc restaurarea cetății în cadrul Proiectului transfrontalier „Bijuterii Medievale”: Cetățile Hotin, Soroca și Suceava, realizat de Programul operațional comun România – Ucraina – Republica Moldova 2007–2013, finanțat de Uniunea Europeană. Partenerii proiectului sunt Primăria Soroca (R. Moldova), municipiul Suceava (România) și Rezervația de Stat de Istorie și Arhitectură – Cetatea Hotin. Din cele trei milioane de euro, care este valoarea totală a proiectului, două milioane de euro i-au revenit Cetății Soroca[1].
- În cele patru cetăți moldovenești de la Nistru (Hotin, Soroca, Tighina și Cetatea Albă), capul de bour a fost scos în perioada sovietică: la Hotin și Cetatea Albă gaura corespunzătoare este acoperită în general de un stindard cu stemele orașelor moderne respective, iar la Tighina de acvila rusească bicefală, din metal. Soroca, singura cetate care se află în prezent pe teritoriul controlat de Republica Moldova, este și singura care și-a regăsit, deasupra portalului, capul de bour moldovenesc.
- Pe 19 mai 2015, de Ziua internațională a Muzeelor, Cetatea și-a deschis ușile pentru vizitatori[2], tot atunci găzduind și un festival medieval.

LEGENDA CETĂȚII SOROCA



- O veche legenda spune, că în perioada dramatică a invaziei de tătari, una dintre cetățile Moldovei a rezistat mult timp în fața invadatorilor. S-au epuizat rezervele de apă și hrană, dar apărătorii nu cedau. Și atunci le-au venit în ajutor cocorii. Ei țineau în plisc ciorchine de struguri pe care i-au aruncat celor asediați, izbăvindui astfel de foame și sete. De atunci moldovenii au îndrăgit această pasăre, ea devenind simbol bunătății, fericirii și belșugului. Cuibul de cocori în vârful unui copac de lângă casă e semnul de belșug în familie.

MULȚUMESC PENTRU ATENȚIE!!!



